

Ezineli Ýahýa Çawuş

Category: Kitapcy,Sözler,Taryhy şahslar
написано kitapcy | 23 января, 2025
Ezineli Ýahýa Çawuş EZİNELİ YAHYA ÇAVUŞ

25 Nisan 1915 günü Gelibolu Yarımadası'nda Ertuğrul Koyu'na çıkarma yapan 3000 askerden oluşan İngiliz kuvvetini, komutasındaki 67 askeriyle on saat mavzer atışlarıyla sahilde durduran 26.P.A.3.Tb.10.Bl.1Tk. Komutanı Ezineli Yahya Çavuş'la kahraman askerlerinin hatırasını yaşatmak amacıyla Gelibolu Yarımadası'nda yaptırılmıştır. İngiliz Generali Nepier, Yahya Çavuş ve askerlerinin yoğun ateşi karşısında, karşılarında bir tümen bulunduğunu sanmıştı.

Yahya Çavuş Şehitliği'ndeki şu dörtlük Yahya Çavuş'u ve takım arkadaşlarının kahramanlığını veciz şekilde anlatmaktadır:

"Bir kahraman takım ve de Yahya Çavuş'tular
Tam üç alayla burada gönülden vuruştular
Düşman tümen sanırdı bu şahane erleri
Allah'ı arzu ettiler, akşama kavuştular"

■ YAHYA ÇAVUŞ'UN TAKIMI

Çanakkale Savaşları'nda 1.Takım Komutanı Ezineli Yahya Çavuş'tu. Kıyıdaki siperlere gelip yerleştiği 2 gün boyunca, siperleri ve tel örgüleri yeniden onarmış, görevinin başarılması için talim ve provalar dahi yapmıştı. Birliğinin sağ gerisinde Aytepe, geride Ertuğrul Tabyası harabesi, solda ise Harap Kale bulunuyordu. Taburdan gelen emir şöyle idi: "Düşmanın atılması hareketinde acele edilmeyip, kayık ve şalupalar sahile iki üçyüz metre yanaştıktan sonra şiddetle ateş açılacaktır."

Yahya Çavuş ve arkadaşları bu emre uyararak yaklaşmakta olan düşmanı yerlerinden kımıldamadan bekliyorlardı. Düşman buna aldanarak saat 06.00 'da 5' er dizi halinde ve 20 filika ile kıyıya iyice yanaşmıştı ki 10. Bölükten ve 1. Takımdan beklemedikleri bir anda şiddetli bir tüfek atışı yemeye

başladı. Ölü sessizlik bir anda bozuluverdi. Mehmetçik, intikam alma çağının geldiğini anlamış, haykıran ve çırpınan insanlarla dolu olan filikalara, arkadaşlarının acısını çıkartırcasına veryansın ediyordu. Yakın mesafeden açılan bu ateş adeta makineli tüfek etkisi yaratmıştı. Aslında ellerinde sadece piyade tüfeklerinden başka bir silahları da yoktu. Son dakikaya kadar ateş disipline uyarak, çıkarma birliğinin tam zamanda avlamışlardı. İrlanda Taburunun hücum dalgası üzerine bir afet gibi çöken Türk ateşi, bütün düzenlerini bir anda altüst ederek onları bozguna uğratmıştı. Bazı filikalardaki, bütün subay ve erler ölmüş ya da yaralanmıştı. İdaresiz ve yönetimsiz kalan filikalar akıntıya kapılıp sürüklenmeye başlamışlardı. Can havliyle kendilerini suya atmaya çalışan düşman askerleri ya boğuluyorlar ya da vuruluyorlardı. Kıyıya ayak basmayı başaran küçük bir grubun hali daha perişan görünüyordu. Sağa sola sığınmak için kaçıışlırlarken, yedikleri ateşle kumsala düşüp kalıyorlardı. Yahya Çavuş bir avuç kalmış arkadaş ile bulunduğu yerden bir direnişle düşmanı biçmeye devam ediyordu. 10. Bölük çektiği acıyı bu taburdan çıkarmış, koy bir anda cesetlerle dolmuştu. Durgun mavi sular, pembemsi bir renk almış bir saat içinde bir düşman taburu imha edilmişti. 10. Bölük bire yirmibeş üstünlükteki düşmanı ilk raundda yenmişti. İngilizler şaşkın ve anlamsız bakışlarla birbirlerini süzüyorlardı.

Tahta At Oyunu saat 09.30'a kadar bir kaç kez tekrarlayarak bir taburluk İngiliz birliğini de sahile sürmelerine rağmen, 10.bölüğün ve bir mangalık kuvveti kalmış olan Yahya Çavuş'un keskin nişancı ekiplerince durdurularak yok edilmişlerdi.

■ HER YER CESETLERLE DOLUYDU

Gemiden sarkan ranpalar, merdivenler, dubaların üstü, lumbarağızları cesetlerle doluydu. "River Ciyde Harekatı" iflas etmişti. Birkaç saatlik harekat sonunda İngiliz ve İrlanda hassa taburlarının subaylarından pek çoğu ölmüş, her iki taburda yüzde yetmiş zayıat vererek savaş dışı kalmışlardı. Kıyıya ancak 200' e yakın bir düşman askeri can

kaygısı ile sığınmayı başarabilmişti. İngilizlerin şaşkınlığı henüz geçmemişti. Zira 25 Nisan Günü Ertuğrul Koyu'ndaki Türk savunması üzerinde yalnız donanma 4650 atımlık mermi kullanmıştı ki, bu akla durgunluk verecek bir rakamdı. 18 Mart Günü Türk müstahkem mevkiî topçusunun İngiliz ve Fransız filolarına karşı kullandığı mermi sayısının iki katıydı bu. İngiliz Harp Tarihi Ertuğrul Koyu'na yapılan ilk çıkarma sırasındaki bu olayı şöyle anlatır:

“...Türk Savunması son dakikaya kadar sanki terk edilmiş hissini veriyordu. Fakat ‘River Ciyde’ gemisinin karaya oturması ile İrlanda Taburunu taşıyan nakliyelerin kıyıya birkaç metre yaklaştığı sırada birden bire sanki bir cehennem boşandı. Bu ateş kasırgası kıyılarına sokulmuş olan nakliyelerin üzerinden limanın durgun sularına binlerce kamçı ile dövüyormuş gibiydi. İlk dakikalardan itibaren sanki kıran girmişcesine zayıyata uğratıldı. Hafif hafif kıyıları yalayan dalgacıklar kana boyanmıştı. ...Karaya çıkmak için yapılan herhangi bir harekete karşı ateşler derhal o noktada toplanıyordu. Türklerin ateş disiplinleri cidden hayrete şayandı...”

Ertuğrul Koyu'na yapılan çıkış hareketi işte bu şekilde ve saat 09.00 dan biraz sonra kesin olarak durduruldu. Lutufkar kum settinin arkasına sığınarak hayatta kalabilenlerin kıpırdanacak halde değillerdi. “River Ciyde” kömür gemisindeki diğer bir kişi de Teke Koyu'ndan yapılacak başarılı bir hareketin Türk Savunmasını kuşatmak ihtimalini veyahut havanın kararmasına kadar gemide mahpus kalmışlardı. ...25 Nisan'da Güney'deki Türkler bir zafer kazanacak sayıda değillerdi. Fakat komutanlarının azmi onlara çok önemli yararlar sağladı. Seddülbahir'deki küçücük Türk Garnizonu deniz topçusunun dehşet veren ağır etkisini ilk kez tatmış olmasına karşın 25 Nisan sabahından akşamına kadar yerlerine inatla sarıldılar ve savunmada anlatılması imkansız işler gördüler.

■ YAHYA ÇAVUŞ İÇİN

Bir kahraman takım ve Yahya Çavuş'tular,
Tam 3. Alayla burada ,gönülden vuruştular,

Düşman tümen sanırdı, bu şahlanmış erleri,
Allah 'ı arzu ettiler, akşama kavuştular,
Namık MEMİK

Anıt, Seddülbahir Köyü'nün karşısında Ertuğrul Koyu'na hakim tepecik üzerinde yer almaktadır. Anıt 25 Nisan 1915 günü çıkarma yapan İngiliz kuvvetlerine kahramanca karşı koyan ve büyük kayıplar verdiren Yahya Çavuş ile Takımı adına 1962' de yaptırılmıştır. Anıtın ön yüzünde günün öyküsünü sade bir dille anlatan bir 14 Nisan 1934 rubai yer almaktadır. Arka yüzünde ise şehit olan kahramanlarımızın 18' inin ismi yazılıdır. Diğer tarafta "Yahya Çavuş'un emrindeki 68 kahraman, 6 düşman taburunu 10 saat kıyıda tuttular. Çanakkale 'yi kurtardılar. Tarihe mal oldular." Sözleri mermer plakalar üzerine işlenmiştir.

http://www.sarigol.gov.tr/default_B0.aspx?id=125

● Mehmet Toprak Oldu

*Gün geldi! Düşman Çanakkale'ye geldi.
Toprak! Dedi Mehmet'in yaşı on yedi.
Toprak benim babam dedi. Vermem dedi.
Mehmet Mehmetçik oldu.
Anası O'nu son kez doyurdu.
Koştı Çanakkale'ye Mustafa Kemal'in askeri oldu.
Gün oldu karnı doydu, gözü doydu.
Gün oldu aç kaldı, susuz kaldı.
Gün oldu toprak onun yatağı oldu.
Mehmet toprağın üstünde kırk günlük asker oldu.
Yağmur yıkadı yüzünü, ayaz kuruttu ellerini.
Güneş kararttı tenini, Mehmet'in aklı erdi.
Hatırladı!
Babasının gövdesini toprak yaptığığını,
Anladı ! Babası nasıl toprak oldu.
Mehmet Mehmetçik oldu. Çelik oldu.
Duvar oldu. Çanakkale geçilmez oldu.
Ateş kustu düşman, mermi kustu, bomba kustu.
Durdu Mehmet! Çöktü dizlerinin üstüne.*

Kan vardı göğsünün üstünde.
Alnını toprağa koydu, toprak kan oldu.
Yattı toprağın üstünde kırk günlükken yattığı gibi.
Tuttu toprağı kırk günlükken tuttuğı gibi.
Mehmet şehit oldu.
Mehmet toprak oldu, toprağa renk oldu,
Bitki oldu, yaprak oldu.
Bayrağa kırmızı oldu.
Gelin kızın halısına boya oldu, desen oldu.
Koyuna kuzuya çimen oldu, yün oldu, iplik oldu.
Ustanın elinde çanak oldu, çömlek oldu.
Aşığın dilinde türkü oldu.
Binlerce Mehmet Şehit oldu.
Binlerce Mehmet toprak oldu.
Toprak bize vatan oldu!

<http://www.canakkalesehitlik.net/ezineli-yahya-cavus-aniti-ve-sehitligi.html> Taryhy şahslar